

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre 8 frt -- kr.	Félévre 4 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felolvas szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermanu-palota földszint, az udvarban hátul.

Lelenczház Debreczenben.

A Sonnenbergék dolgában tegnapelőtt késő este hozta meg az esküdszék verdiktjét és táviratban adtunk hirt arról, hogy felmentette ennek a szenzációs gyermekgyilkossági pörnek mind a három vádlottját: az öreg Sonnenbergnét, a leányát és az orvost.

Ma aztán a fővárosi esküdszék egy újabb gyermekgyilkossági esettel foglalkozik. Egy szegény nevelő lesz az esküdszék előtt, aki úgy akart megszabadulni a szegényétől, hogy a városligeti tó vizébe dobta bele ugynevezett bűnös szerelmének gyümölcsét.

Merőben mellékes, hogy az ítélet milyen lesz, nem is annak a leányzónak az ítélet dolgában való chanceai ejtenek bennünket gondolkozóba, hanem az, hogy milyen gyakoriak az ilyen gyermekölési esetek mostanában.

Elgondolkozunk a dolgon s ahogy kutatjuk elménkben, miért van ez így és mi mulasztás terheli a

társadalmat, lehetetlen, hogy vissza ne térjünk arra a témára, amelyet a Sonnenbergék esete alkalmából már tegnapelőtt fejtegettünk s hogy rá ne mutassunk arra, hogy vétkes a társadalom s hogy annak sürgős kötelessége nagyszabású lelenczházat építeni.

Lelenczházat, rendeltetésének megfelelő, olyant, aminő a külföldi kulturállamokban van. Ahelyett, hogy üres külsőségekkel parádézunk és hivalkodunk haszontalan cifraságokkal, valóban inkább kellene odatörekednünk, hogy ne legyünk hijával az olyan humanitárius intézményeknek, mint amilyen egy lelenczház. Mert van egy, a fehérkereszt egyesületé, de kevés gyermek elhelyezésére, megnehezített körülmények mellett is csak a fővárosban.

Éppen az kellene pedig, hogy az anya teljes anonimitását főtartva, helyezhesse el kisdédét a lelenczházban, mert ha megfigyeljük az előforduló gyermekölési eseteket, tisztán és világosan láthatjuk, hogy a megtevélyedettek szegényüket

iparkodnak leplezni s félnek, hogy nem számíthatnak a becsülésre. Inkább ölnek, semhogy kitudódják.

Ugy lehet, hogy az a nevelő, aki most kerül az esküdszék elé, nem öli a tóba kisdédét, ha van egy lelenczház s neki módjában áll úgy nyújtani be oda gyermekét, hogy fel se lebbentse arca fátyolát. Ugy távozhatott volna, hogy senki sem tudja s lehet, hogy idővel boldogan ment volna érte.

Hát ezért kell lelenczház és ezért nem szabad, hogy könnyelmű közönbösséggel vegye ezt a társadalom. Ha van mindenféle lelenczház, erős a meggyőződésünk, menten kevesebb lesz a gyermekgyilkos anyák száma. Egy olyan épület nagyon sok morált és életet ment meg.

Örömmel regisztráljuk, hogy Debreczen tanácsa a kezdeményező lépést már megtette a lelenczház ügyében. Jó példával jár elő. A társadalom kötelessége, hogy humanus törekvésében támogassa.

Hogy készülnek a milliók.

Az osztrák-magyar bank bécsi palotájának harmadik emeleti helyiségében készülnek a bankjegyek. Hosszu sor szoba és terem szolgál e célra. A rajzteremben készül a bankjegy művészi kivitele. A vázlatokat, terveket elismert erők készítik s ezután következik a véső munka. A bankjegyek papirosát külön kell preparálni. Mindenekelőtt teljesen fától mentesnek kell lennie és speciális tulajdonságának, hogy többszörös nedvesítés és szárítás ellenére sem szabad anyagának kiterjeszkednie vagy összehuzódnia, nehogy a különféle manipuláció után újra kelljen megmérni.

Ornamentális részeit és mikroszkopikus fölrásait, apró arabeszkjeit heliografikus uton állítják elő. A galvanoplasztika termében készülnek a nyomásra szolgáló lemezek. Három dinamógép szolgáltatja a villamos áramokat három sor nagy teknőbe, a melybe a lemezek matricáit sokszorosítás céljából aggatják.

A lemezek legfelső rétege elektrolytikus uton előállított aczélréteg, a melyet

rézréteg erősít meg. A lemezek szorgos vizsgálat után a réznyomó termekbe kerülnek. A nyomdának öt ilyen terme van 27 réz-sajtóval. Mindegyik mellett hat réznyomó foglalatokodik. Nyolcz-órás munkaidőnél 40,000 ivet képesek nyomni ezek a sajtók. Az itt elkészült ivék a számozó helyiségbe kerülnek, a hol hét kétszin-nyomású gyorsajtó van. Itt nyeri minden iv színes fölünyomását és minden jegy sorszámát.

Innen a bankjegy-enyvezőbe kerülnek az ivék, a hol szárítók vannak, melyekben óránként 2000 iv is megszárad. A hőmérséklet itt + 29 fok R. Ha a bankjegy már száraz, a simítóba kerül. Négy ilyen sima hengerű prés van, a melyeken a bankjegyeket keresztülvonják. Ezután felülvizsgálják, hogy elég szépek, hibátlanok-e. Hosszu évek gyakorlata által szakértökké nevelődött munkások végzik ezt a feladatot. Mihelyt a legcsekélyebb, a laikus szemeknek föl sem tűnő hibát egy ilyen bankjegyen fölfedeznek, ezt tüsként makulaturának jelzik és kiselejtezik. A revízió-teremből a bankjegy-nyíró helyiségbe kerülnek az ivék, a hol az osztályozó nők elvágdosás után szétválogatják

őket. Százankint azután csomókba rakják és keresztülkötik papirosszalaggal, amelyen a munkásnő aláírásával bizonyítja a helyes darabszámot.

Ezzel a bankjegy kikerül a gyártási helyiségből és további ellenőrzés és eljárás céljából a hivatalnokok kezébe kerül, a mit a bank központi pénztárába való átadás követ.

A makulatura darabokat ugyan úgy kezelik, mint a hibátlanokat, csak keresztülgatják, nehogy tévedés történjék.

*

A műtermekben éppen most készülnek az ujonnan kibocsátandó koronás bankjegyek tervezetei. Rösler Rudolf festő rajzolta ezeket, a részleteket és a kivített azonban a bank nyomdájának műterme készíti, a melynek élén Mayer igazgató áll, a ki igen neves, elismert szakember.

Az idén először is a 10, 20 és 50 koronás bankjegyeket készítik el, jövőre a 100, 500 és 1000 koronásokat. Az új ezresnek körülbelül olyan a színe, mint a mostani ezerforintosé. Ennek a formának

ORSZÁGGYŰLÉS.

— A III. ülészak bezárása. —

— Távirati tudósítás. —

Az országgyűlés mindkét házában ma hirdették ki a szokásos módon a III. ülészakot bezáró és a IV. ülészakot megnyitó királyi leiratot.

A képviselőház e czélból 10 órakor ülést tartott. Perczel Dezső elnökölt. A jegyzőkönyv hitelesítése után Széll Kálmán miniszterelnök felállt és átajajította az elnöknek a legfelsőbb leiratot, kérve annak kihirdetését és a főrendiházzal való közlését.

A királyi leirat, melyet Perczel Béni jegyző olvasott fel, így hangzik:

Mi első Ferencz József Ausztriai császár, Csehország királya stb., stb. és Magyarország apostoli királya.

Hü Magyarországunk zászlósainak, egyházi és világi főrendeknek és képviselőinek, kik az általunk 1896. november 23-ikára Budapest szék- és fővárosunkban egybehívott országgyűlésen egybegyűlvék, királyi üdvözlötünket.

Kedvelt Híveink! Midőn magyar miniszteriumunk előterjesztésére az általunk 1896. november 23-ikára egybehívott országgyűlés III. ülészakát ezennel bekezesztjük, egyuttal ugyanezen országgyűlés IV. ülészakát folyó évi április hó 30-ára megnyitottnak nyilvánítjuk.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmekkel állandóan hajlandók maradunk.

Kelt Bécsben ezerkilencszáz év április hava 25-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Széll Kálmán s. k.

A leirat fölolvása után az elnök a jövő ülés idejét hétfő délelőtt 10 órára tűzte ki, a mikor a leirat az új ülészak megnyitása alkalmából újból ki fog hirdettetni.

megfelelően fokozatosan kisebbek a csekélyebb értékűek, úgy hogy a tizkoronás 80—120 milliméter terjedelmű.

A bank nyomdájának az a szándéka, hogy a kibocsátandó bankjegyeket már színükben is megkülönbözteti egymástól. Így a tizkoronások viola-szinű, a 20-asok vöröses, az 50-esek kék, a 100-asok zöld, az 500-asok világos szürke és az 1000-esek világos barna nyomasúak lesznek.

A nyomdában mintegy 400 személy foglalkozik: 300 férfi, a többi nő; a technikai igazgatásra kilencz, az adminisztrációra huszonnégy hivatalnok van alkalmazva. A géperőt két gőzgép szolgáltatja, összesen 50 lóerőben. A szükséges gőzt két vízcsöves gőzkazán adja 125 négyzetméter fűtőfelülettel.

A munkaidő nyolczórás. A bérek a munkás képességei szerint igen magasak és a bank a sajátjából nyugdíjat is fizet munkaképtelen alkalmazottainak és azok családjaiknak.

Az elnök ezután bemutatta a szokásos jelentését, melyet ki fognak nyomtatni és szétosztatni. Azután úgy a maga, mint elnöktársai nevében megköszönte a Ház tagjainak szives támogatását. A jobboldal az elnököt zajosan megéljenezte.

Végül a jegyzőkönyvet hitelesítették, hogy a főrendiházzal nyomban közölhessék, mire az ülés véget ért.

A főrendiház déli 12 órakor tartott ülést. Az egybegyűlt főrendek a királyi leiratot állva hallgatták végig. A főrendiház legközelebbi ülése hétfőn déli 12 órakor lesz.

Angol-bur háború.

— Távirati tudósítás. —

London, ápril 26. Ritchie kereskedelmi miniszter tegnap Croydonban beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy a békekötés egyetlen feltétele az, hogy a dél-afrikai köztársaságok függetlensége egyszerűsindenkorra megszűnjék. Téves az a föltevés, hogy a spionskopi eseményekre vonatkozó táviratok Roberts lord beleegyezése nélkül jutottak nyilvánosságra. A táviratok közzététele nem teszi szükségessé Buller tábornok visszahívását.

London, ápril 26. A Reuterügy-nökség jelenti a dewettsdorpi bur táborból 21-iki kelettel: De Wett tábornok csütörtökön éjjel arról értesült kénjeitől, hogy egy angol csapat Dewettsdorp felé nyomul előre. A burok azonnal elindultak az angolok elfogására és pénteken reggel értek a csatatérre. Az angolok elfoglaltak egy kopjét, amelyet Cronje parancsnok nem szállott meg idejekorán. A burok az est beálltaig gránátokkal lövöldöztek az angol táborra. Éjjel 15 angol, akik letértek az utról, gyalog jött a bur táborba. Hajnalban még 13 angol érkezett a bur táborba. Másnap reggel az angolok lovasságot küldtek ki a burok megkerülésére, mire De Wett tábornok Wessels parancsnokot küldte ki három ágyuval, hogy utját állja az ellenségnek, amely — ágyui nem lévén — kénytelen volt visszavonulni. Hosszas ágyuzás után az angolok visszavonultak egy domb mögött lévő táborukba, mialatt a csapatok a sánczokról sortűzet adtak, hogy az ellenség figyelmét a nagyon megrongált táborról eltereljék. A buroknak három halottjuk és 12 sebesültjük volt. *Az angolok vesztesége ismeretlen, az azonban bizonyos, hogy jobbszárnyuk kénytelen volt visszavonulni, sok halottat hagytak a csatatéren.*

Ladysmyth, ápril 25. (Reuter.) Nincs kilátás arra, hogy a dolgok mostani állása megváltozik. A burok az angolok hadállását mind a két oldalon megtámadhatatlannak találták. Angol őrzérek czirkálnak az országban és eljutnak egészen Acton-

homesig anélkül, hogy ellentállásra akadnának.

Warrentown, ápril 25. (Reuter.) Az angolok tegnap a burokat erős ágyuzással kikergették hadállásukból. A burok jelentékeny veszteséget szenvedtek, az angoloknak nem volt veszteségük.

Fokváros, ápril 25. (Reuter.) Itt erősen tartja magát az a hír, hogy a fokföldi minisztérium kebelében *viszály támadt*. Hír szerint két miniszter a köztársaságok annektálását óhajtja, két másik miniszter pedig erőyesen sikra szállt a köztársaságok függetlenségéért. Egy miniszter semleges álláspontot foglal el.

London, ápril 26. Hivatalosan megerősítik, hogy az angolok az ellenség visszavonulási vonalának irányában nyomulnak előre. Bloemfonteinban és Bloemfontein körül csupán egy-egy dandár marad, *Robert seregének többi része, mintegy 40,000 ember már uton van, hogy megtámadja a burokat.*

POLITIKAI HIREK.

A delegációk. Az országgyűlés harmadik ülészakát véget érven, ő Felsége a negyedik ülészak elején össze fogja hívni a delegációkat is. A magyar országgyűlés a Ház negyedik ülészakának megalakítása alkalmával fogja megválasztani az új delegatusokat is, kiknek sorában csak a néppárti részről lesznek változások. A néppárt az idén Zichy János grófot és Rakovszky Ferenczet kandidálja.

A kereskedelmi államtitkár. Mint értesülünk, a kereskedelmi államtitkári állás már rövid idő múltán be fog tölteni. Politikai körökben úgy beszélnek, hogy erre az állásra Sztéryni József miniszteri tanácsost fogják kinevezni.

Tibád Antal bucsuja. Tibád Antal közigazgatási bíró levelet irt a székelyudvarhelyi választókerület választóinak, melyben bejelenti a mandátumról való lemondását és köszönetet mond a választóknak nyolcz választáson tanúsított bizalmáért.

TÁRSAS ÉLET.

Dal a legjobb férjről.

Szerkesztő ur, kérem szépen,
Feladták a problémát:
Hogy ki legyen a legjobb férj.
Fejtsék meg azt a mamák.
Török is rajt' a fejüket,
Az irónok legkivált;
És mi férjek jó magunkról,
Sok jó és rossz oldalunkról
Halljuk most a kritikát.

Szerkesztő ur, kérem szépen,
Engedje meg én nekem,
Hogy arról a legjobb férjről
Szóljon ma az énekem.

Bár nehéz az a probléma,
Megfejtene sikerül;
Régen töröm rajt' a fejem,
A legjobb férj hogy ki legyen
A vers végén kiderül.

Az asszonyok ítélete,
Valljuk meg, hogy elfogult:
Nekik gyakran a legjobb férj
Zsarnok, önző, nyomorult,
Kedvökre való minden férj,
Csupán egy nem — az övök.
Tapasztalatból beszélek;
Tanuim sok letűnt évek,
Hat leányom és az ég.

Szerkesztő ur, kérem szépen,
Minek ez a fejtörő?
Problémák hely't többet ér egy
Aranyos kis fejkötő.
Hadd fejtegessek a mamák
Az ily s más talányokat,
Szerkesztő ur, kérem szépen,
Hogy a legjobb férj ön legyen,
Vegye el a lányomat.

Kesergő családapa.

VIDÉK.

Kiesett a vonatból. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap este 7 órakor a Szatmárra érkezett személyvonaton. Dávid Gyula közshadseregbeli káplár N.-Károlyból Szatmárra utazott szülei körébe. Amint a személyvonat a városhoz közeledett, vették észre, hogy Dávid nincs a kupében. Keresték, de sehol nem találták s ekkor rosszat sejtve, szólottak a kalauznak. Keresésére indultak s elrémülve látták, hogy a szerencsétlen katona, holtan, összeroncsolt testtel hever a sinek között. Hogyan került oda, azt senki sem tudja. Mondják, hogy a kocsis folyosóján olvasott s az olvasásban elmerülve esett ki. Azt is mondják, hogy ittas állapotban volt. A vizsgálatot a katonai hatóság megindította.

Öngyilkos jegyző. Wihs Béla községi jegyző a zemplénmegyei Grozócon szerelmi csalódás miatt agyonlőtte magát. Wihs egy Svájból bevándorolt sátoralja-ujhelyi gazdag czukrásznak a fia, még egészen fiatal ember volt, — csak a múlt évben szolgálta le önkéntesi évét.

Kirabolt kereskedő.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő rablást követtek el eddig ismeretlen egyének Bároson, Dietz Jakab ottani kereskedő házában. E hó 24 én éjjel, mint levelezőnk írja, három álarcos rabló behatolt Dietz szobájába. A zajra felébredt Dietz is s gyufát gyújtva, rémülve látta, hogy három félelmes alak áll az ágya előtt. A baltákkal es revolverrel ellátott rablók pénzt követeltek Dietztől.

A kereskedő hamarosan nem tudott szóhoz jutni, de a rablókban volt annyi jó akarat, hogy bátorítani kezdték. — „Ne féljen no, nem lesz semmi baja, csak a pénzt adja ide!” Erre a barátságos figyelmeztetésre Dietz magához tért s ami pénze volt, azt átadta a rablóknak. — A rablók azonban ezzel még nem elégedtek meg, hanem egyik társukat azzal a kedves figyelmeztetéssel hagyták hátra Dietz örszére, „hogy ha megmozdul, lödd le.”

A többi pedig átkutatta az egész lakást s a mi értékesebb holmit találtak, azt

magukhoz véve eltávoztak. Dietz, a mint a rablók eltávoztak, lármát csapott és a kocsisát fel akarta kelteni, hogy a csendőrséghez küldje. A kocsisnak azonban hült helye volt. Ő maga futott tehát a csendőrséghez, hol előadván a dolgot, a csendőrség azonnal megindította a nyomozást.

A csendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a rablókat Dietz kocsisa, Zsivorin Mitru oláh legény eresztette be a házba, a ki a rablás után meg is szökött. Másnap több gyanus egyént fogott el a csendőrség, de eddig még semmiféle bizonyítékot nem sikerült ellenük kideríteni. A megszökött kocsist sem sikerült eddig feltalálni.

Elfogott pénzhamisító banda.

— Saját tudósítónktól. —

Annak a nagyszabású intézkedésnek, amelyet a csendőrség a bácskai pénzhamisítók felderítése céljából tett, igen fényes eredménye lett. Már eddig is sikerült több pénzhamisítót elfogni, kik Bácska különböző részeiben önállóan üzték a pénzhamisítást. Most — úgy látszik — a legnagyobb, de egyszersmind a legügyesebb banda került kézre.

A csendőrség ugyanis a folytonos kutatás közben rájött, hogy Csantavér községből nagy mennyiségű hamis pénz kerül forgalomba. Hosszas megfigyelés után sikerült a pénzhamisító műhelyt is felfedezni, melynek berendezése valósággal meglepte a hatóság embereit. A legfinomabb gépekkel dolgoztak a hamisítók, melyeket állítólag Németországból szereztek be.

A műhely-vezetője s egyszersmind a főmester Balassa István csontavéri lakos rabviselt ember. Társai: Balas: a Szilvia, Balassa Pál, ifj. Balassa István, Utasy Verén, Vékony Boldizsár és ifjabb Vékony Boldizsár. A bandát munkája közben lepte meg a csendőrség.

A pénzhamisítók az ablakon keresztül akartak menekülni, de mindenhol szuronyos csendőr állta útjokat. A műhely átkutatása alkalmával nagymennyiségű kész hamispénzt, ehhez szükséges anyagot és gépeket találtak, melyeket lefoglaltak és a tettesekkel együtt átadták a törvényszéknek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kabát tolvaj. Botos Károly ellen lopás vétsége miatt folyamatba tett bűnügyben ítélkezett tegnap a kir. járásbíróóság büntető osztálya. Ugyanis Botos 1900 évi Január hóban minden áron pénzmagra akart szert tenni. Minthogy azonban becsületes uton pénzt szerezni nem tudott, lopáshoz folyamodott, a mennyiben egy ismeretlen embertől egy téli kabátot elcsipett és azt értékesítés végett átadta Szegedi Imrének. Ez azonban Botost a hatóságnak feljelentette, a ki aztán elfogott s a kabátot pedig tőle elkobozták. Ezért a kir. járásbíróóság a terheltet minthogy cselekményét beösmerte, — a btk. 333. §-ába ütköző, 334. § szerint minősülő lopás vétségében bűnösnek mondotta ki; s a btk. 339 és 341. § alapján a btk. 91. §-ának alkalmazásánál 21 napi fogházra ítélte, a mely

ítéletben úgy a terhelt, mint az ügyész megnyugodott.

§ Dr. Nagy László kir. alügyész már hosszabb idő óta beteg. Mint értesülünk, a beteg kir. ügyész állapota utóbb annyira javult, hogy néhány nap mulva el is foglalja hivatalát.

§ Lopás büntette miatt vont felelőségre tegnap a debreczeni kir. törvényszék K. Nagy Juliánna nádudvari asszonyt. Vádlottnő a múlt év márczius havától kezdődőleg augusztusig állandóan szalonnát lopott Jakobei András hentesboltjából. A lopásokat mindaddig folytatta, a mig egy izben, a mikor két kiló szalonnát akart elvinni, rajta csípték. A törvényszék Dr. Hreuss Viktor bíró elnöklésével a szalonna tolvajnot dr. Lőkövits Márton ügyvéd védőbeszéde után három heti fogházra ítélte.

§ Egy emberélet egy hónap. Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt most egy esztendeje a szoboszlói vasuti állomás közelében. Vasuti munkások dolgoztak a nyílt pályán és egy teherkocsiról vasuti talpfákat rakosgattak le. A talpfákat Szabó Mihály pályaőr adogatta le a kocsiról a munkásoknak. Munka közben a Debreczenből induló gyorsvonat jelzését meghallották a munkások és ezért gyorsan akarták a fákat lerakosgatni. A munkában résztvevő Széll Ferencz is. A nagy sietségben a kocsin dolgozó pályaőr egymásután dobálta le a nehéz talpfákat s nem vette észre, hogy a földön a kocsi mellett ott van Széll Ferencz, a ki el akarta hordani a talpfákat. Egyik talpfa lecsuszott a kocsiról és az ott dolgozó Széll nyakára esett. A súlyos talpfa oly szerencsétlenül találta a szegény munkást, hogy az menten eszméletlenül terült el. A megsérült munkást haza szállították s néhány órai kinszenvedés után meghalt. A megindított hatósági vizsgálat folyamán Szabó Mihályt, a pályaőrt gondatlanságból okozott emberölés vétségéért vád alá helyezték. Tegnap tartott ez ügyben vejtárgyalást a törvényszék büntetőtanácsa dr. Hreuss bíró elnöklésével. A vádhatóságot dr. Simonffy királyi ügyész képviselte. — A tárgyalás után a törvényszék Szabó Mihályt gondatlanságból okozott emberölés vétségéért egy hónapi fogház büntetésre ítélte.

A balmazujvárosi zendülés.

— Törvényszéki tárgyalás. —

Tegnap folytatta a vejtárgyalást a törvényszék a balmazujvárosi zendülők bűnügyében Délelőtt bevégezték a vádlottak kihallgatását, de ezek majdnem mindannyian tagadják a terhőkre rótt cselekményt. Többen közülök ártatlanul kerültek a tömegbe, amelyből azonban később nem menekülhettek.

Hosszasabb ideig tartott a két csendőr kihallgatása, akik fegyverüket használták. Szerintök szükség volt a fegyver használatára, mert a tömeg magatartása fenyegető és a helyzet nagyon veszélyes volt. A tömeg a két

csendőrt a piacról a városházáig szorította. A városházánál a nép a tornácra is feltolult. A háttérben levő emberek kezeiben kapa-, kasza- és ásónyelvek voltak és azokkal erősen hadonáztak.

Ekkor adtak a csendőrök sor-tüzet és a tömeg közé lóttek. Az egyik golyó Tóth Gábor életét azonnal kioltotta. A véres eset láttára csillapult a tömeg.

Több vádlott állítása szerint a csendőrök ok nélkül provokálták a népet a zendülésre. A nagy tömeg minden tervezett forrongás nélkül, mint rendesen, akkor is egybegyűlt a piacon, hogy munkát keressenek. Ekkor — egyik vádlott előadása szerint — a két csendőr bőséges káromkodások közepette puskatussal rátámadt a tömegre és így keletkeztek a fejlemények. A kihallgatott csendőrök természetesen tagadták, hogy ők szídták volna a tömeget, állításaik szerint szép szóval szólították fel őket a szétoszlásra. A tárgyalás még folyik. Tegnap délután és ma tanúkihallgatások tartatnak.

SZÍNHÁZ.

A kulisszák mögött.

Dramáiró: De az Istenért, kisasszony! Ez a ruhe kissé nagyon is rövid!

Srinéznő: Csakis ez mentheti meg az ön hosszú darabját.

Ujházy Ede vendégfellepte. Ujházy Ede mester, a nemzeti színház kitűnő művésze tegnap este kezdette meg három este terjedő vendégzereplését a debreczeni színpadon. Első felléptéül Sudermann nagy-szabású drámáját az „Otthon“-t választotta. A közönség zugó tapsviharral üdvözölte a mestert, ki tegnap este újból egyikét produkálta azon nagybecsű alakításainak, melyek őt a magyar színművészet legkimagaslóbb alakjává avatták. A mit tegnap este Svartze szerepében nyújtott, az becses és emlékezetes alakítás marad a közönség előtt. Zugó, frenetikus tapsviharral fejezte ki a közönség elismerését és háláját. A művész mellett Komjáthy Magdája bilincselte le figyelmünket. Gondos átértzett, közvetlen hatású játékaival nagyban emelte az előadás értékét. A szép erkölcsi sikerben osztoztak különben Komjáthy, Szacsavay, Halmi, Tauay s különösen Kiss Irén, a ki újból bizonyosságát szolgáltatva nagy tehetségének. Az előadást, a mely magas nívón állott — sajnos — nem egészen telt ház közönsége nézte végig. Ujházy Ede művészetében pedig ritkán van alkalma gyönyörködni a közönségnek.

Műsor:

Vasárnap, április 29-én két előadás: délután 3 órakor félhelyárakkal: *A görög rabszolga*. Operette 3 felvonásban. Este 7 és fél órakor bérletszűnetben: *A szökött katona*. Eredeti népszínmű 3 szakaszban. Irta: Szigligeti Ede.

UJDONSÁGOK.

A debreczeni diákkongresszus.

A debreczeni országos diákkongresszus vendégeinek zöme a mai napon érkezik városunk falai közé. Százötvenkét idegen diák keresi fel ma Debreczert, hogy a négy napra terjedő tanácskozási idő alatt élvezze annak hagyományos vendégszeretétét. Debreczen városnak, a magyarság e metropolisának, be kell bizonyítania, hogy e vendégszeretet nemcsak hirtelen él, de megnyilatkozik mindannyiszor, valahányszor erre alkalom van. És most itt az alkalom! Magyarország ifjúságának virága hadd tapasztalja, hogy itt örömmel fogadják. Adjuk külső jelét ennek az örömmel, lobogózza fel minden háztulajdonos a házát, hogy bármerre tekint a szem, lássa, Debreczen ünnepnek tekintti azt a napot, melyen a nemzet jövő reményeit falai közt üdvözölheti s nem marad el a múlt kongresszusok színhelyeitől: Kolozsvártól, Nagyváradtól, Kecskeméttől az ünneplésben s ennek külső megnyilatkozásában.

A vendégek zöme a ma déli, délutáni és esteli vonattal érkezik meg. Az éjjeli fél 3 órai vonattal érkeztek meg a selmeczbányai erdész-és bányász-, valamint a magyarországi gazdasági akadémia kiküldöttei. Legtöbben jönnek természetesen a két egyetemről. A budapestiek — összesen 60-an — az esteli 6 óra 26 perces gyorsvonattal érkeznek meg s a vasutól kocsisorban először is a Csokonai-szoborhoz vonulnak, hogy egy koszorúval leróják tiszteletük adóját Debreczen nagy fia iránt.

A koszorút *Tahy* Endre, az „Egyetemi Kör“ főtitkára beszéd kíséretében helyezi el a szobor talapzatán, mire a debreczeniek nevében *Boross* Lajos mond köszönetet, a Főiskolai Énekkar pedig énekszámmal működik közre.

Ma egyuttal a voltaképeni kongresszus is megkezdődik, ugyanis 7 órakor előtanácskozás lesz, melyen a tisztikar megalakul s a vidéki kiküldötteket igazolják. Megállapítják egyuttal a végleges programot, hogy a szombat d. u. megkezdődő tanácskozások akadálytalanul folyhassanak, tekintettel ama sok szép és nagy jelentőségű tárgyra, mik e kongresszuson megbeszélés tárgyát fogják képezni.

Ma este lesz az ismerkedési estély is az Angol királynő éttermében, hol a Magyar testvérek zenekara fogja a vendégeket mulattatni.

* Debreczen város és a diákkongresszus. Egyik lapításunk tegnapelőtt foglalkozván a diákkongresszus ügyével, azt írta, hogy a kiküldött ifjakat a rendező bizottság nem tudja kellőképpen ellátni, illetve elszállásolni. Biztos tudomást szereztünk

arról, hogy a kongresszusi kiküldöttek a legmagyarosabb fogadtatásban részesülnek, annyival is inkább, mert Debreczen város nemes tanácsa főleg az elszállásolásnál nagy anyagi támogatásban részesíti. Így a kongresszusi kiküldötteknek panaszra okuk nem lesz.

* A polgármester jubileuma.

Több ízben említettük, hogy Debreczen érdemes polgármestere: Simonffy Imre kir. tanácsos negyedszázad óta közbecsülés mellett viseli méltóságát s hogy ezt az évfordulót úgy a törvényhatóság, mint a társadalom minden rétege ünnepé avatja s méltóan fogja a jubileumi ünnepség keretében szeretetének, elismerésének és tiszteletének jelét adni. A jubileumi ünnepély ügyében a jövő héten kezdi meg buzgólkodását a nagybizottság, amelyet Vecsey Imre tb. főjegyző május másodikára hívott meg értekezletre.

* Képviselőválasztók figyelmébe. Az 1874. évi XXXIII. és az 1890. XV. t. cz. alapján értesítettnek az országgyűlési képviselőválasztásra jogosult lakosok, hogy az összeíró küldöttségek által bemutatott névsor nyomán a választók 1901. évi ideiglenes névjegyzéke a központi választmány által összeállított s ezen ideiglenes betűsoros névjegyzék a városházánál Szabó Kálmán központi választmányi jegyző hivatalos helyiségében folyó évi május hó 5-től kezdve közszemlére kitétetik, hol is reggel 8-12 óráig e névjegyzékek megtekinthetők, 2-6 óráig ugyanott le is másolhatók. A névjegyzékek elleni felszólamlások a kitéltől számított 10 nap alatt, vagyis május 15-ig lesznek beadhatók; az így beadott felszólamlások a fent kijelölt helyen május hó 16-tól kezdve megtekinthetők s az azokra vonatkozó észrevételek május hó 16-tól 25-ig lesznek beadandók. Ugy a felszólamlások, mint az azokra vonatkozó észrevételek a központi választmányhoz intézve írásban adandók be és pedig a központi választmány elnökéhez. A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat. Ezen kívül mindenkinek jogában áll azon választókerületben, melynek névjegyzékébe felvétel, bármely jogtalan felvétel ellen vagy kihágás miatt felszólalni. Simonffy Imre, kir. tanácsos, polgármester, központi választmányi elnök, Szabó Kálmán, központi választmányi jegyző.

* Városi közgyűlés. Debreczen város törvényhatósági bizottsága májusi rendes közgyűlését május 25-én fogja megtartani, amikor is több nagyfontosságú ügy kerül elintézés alá. A közgyűlés tárgyait előkészítő teljes tanácsulást május első hetében tartják meg.

* Kik pályáznak honvéddapród iskolába? A honvédelmi minisztertől leérkezett a m. kir. honvéddapród iskolákba az 1900/1901. iskolai tanévben betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetés. Pályázhatnak a közép iskolák 4. osztályát látogató, vagy azt már elvégzett 14-16 éves ifjak. Pályázati határidő folyó év aug.

hó 1-je. A pályázati hirdetés a város katonai és illetőségi ügyosztályánál betekinthező, hol egyéb részletes felvilágosítások is készségesen megadatnak.

* **A Fröbel-gyermekkert feloszlik.** A debreczeni Fröbel-gyermekkert egyesület — mint biztos forrásból értesülünk — feloszlik és tizezer korona vagyonát a városi lelencház céljaira ajánlja fel. A Fröbel-gyermekkert egyesület berendezését is a lelencház céljaira értékcsökkenti. Ebből a berendezésből a városi Tanács tegnapi határozata alapján ötszáz korona értékűt átvett s azt a városi kisdedovodák között fogja felosztani.

* **Az olasz bor ellen.** Az olasz bor vámjának felemelése céljából egymásután irnak fel a törvényhatóságok a képviselőházhoz s a feliratokat pártolás céljából megküldik Debreczennek is. Versecz, Zalamegye, most meg Zemplénmegye kereste meg Debreczen város törvényhatóságát. A megkeresés felett Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága közelebbi ülésén határoz. Bárha a bizottság s meg a törvényhatóság is pártolja ezeket a feliratokat, eredményre legalább addig, míg az olaszországgal fennálló kereskedelmi szerződés le nem jár, aligha lehet kilátás.

* **Matiné a diákkongresszus alkalmából.** A debreczeni diákkongresszus alkalmából, hétfőn d. e. 11 órakor matiné lesz a Bika szálloda disztermében. Páholy 14 korona, első hely 5 korona, második hely 3 korona, állóhely 2 korona, diákjegy 1 korona. Műsor: 1. Ouverture Hongroise Kéler Bélától. Előadja a Főiskolai zenekar a színházi zenekar közreműködésével. 2. A debreczeni közönség s az ifjuság. Megnyitó beszéd, mondja Kun Béla, a kongresszust előkészítő nagybizottság elnöke. 3. Felolvasás, tartja Köpésdy Dezső, a budapesti „Egyetemi Kör” elnöke. 4. a) Godard: Berceuse. b) Kubay: Mazurka, hegedűn előadja Szilágyi Imre, zongorán kíséri Szilágyi Margit k. a. 5. Felolvasás, tartja Herczeg Ferencz. 6. Szavaltat, előadja Jászay Mari. 7. Kurucz nóták Székácsától, előadja a Főiskolai Énekkar. 8. Költemények, irta és előadja Ábrányi Emil. 9. Fábrián hadnagy, melodráma Farkas Imrétől, szavalja Takács Endre, zongorán kíséri a szerző. Jegyek előre Szentkirályi Tivadar és Zádor Lajos üzletében válthatók.

* **Az izr. hitk. tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai izr. templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapiokon reggel 6 órakor, d. u. 7 órakor. Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órakor, d. u. 5 órakor. Pénteken és ünnep napokat megelőző este 7 órakor.

* **A „Petőfi dalkör” zászló alapja** részére Király Juliska kisasszony gyűjtő-ívén a következő adományok tétettek, u. m.: Király János, Widder Sámuel, Török Bálintné N. N., Erber Mór, ifj. Csanak, Kaszanyiczki Endre 2-2 koronát; id. Király Ferencz, Glück Lajosné, Jóna János, Patay József, Molnár István, Dénes Ilonka, Nagy

Lajos, X. Y., Hüse János, Czeglédi József, K. G., Örvényi Ottó, Galamb Sándor, Hernádi Pál, ifj. Pető György, Kis Miklósné, V. J., Várray János, Nagy Károlyné, Török Imre, N. N., Harangi Sándorné, Szikszay Lajos, Bulszterné, Kéki Sándorné, Tóth István, Glück Venczelné, dr. Békés Sándor, N. N., Jámborné, Balog István, özv. Kállay Zsigmondné, Budaházy, Vásárhelyiné, Jankovits Sándorné 1-1 koronát. — Kántor István, Pető Ferencz 80-80 fillért. özv. Hüse Gáborné, Jándi Ferencz, Pető Eszti, N. N., Kupez Mihály, N. N., Fazekas Endréné, Gasparik Antal, Kopányi Dávidné 60-60 fillért. Tóth András, Szabó Sándorné, Csürkői István, Bányai Lajos, Káldor Jenő, Bátor Sándor, Dankanits István, Kertész István, Horog József, Nagy István, ifj. Gombos Ferencz, Király Zsuzsika, Sz. S., O. S., Sz. J., N. N., Kövér Imre, Nagy Lajosné, Bencs Gyula, Aranyos Etuska, Nagy Ferencz, N. N., Balog Mihályné 40-40 fill. N. N., Dadai Lajosné, Lenkei Péterné 30-30 fillért. Szatmári András, Holtzer N., Strébeli Alajosné, N. N., özv. Ormós Jánosné, Király Imre, Marton József, K. J., Molnár Györgyné, R. M., Nagy István, N. S., N. N., Tóth Bálint, Kis Bálint, Nagy János, N. N., N. N., Diószegi Istvánné, Tóth Jánosné 20-20 fillért, együtt 70 korona 10 fillér, — mely összeg az eddigi 1271 korona, 52 fillérhez adatván, ez által lett a zászló-alap 1341 korona 62 fillér. Fogadják egy a t. gyűjtő kisasszony, mint a t. adományozók a dalkör nevében hálás köszönetemet. Debreczen, 1900. április 26. Nagy Ferencz, a „Petőfi dalkör” pénztárnoka.

* **Lezuhant az állványról.** — Schwarcz Hermann bádogosságod tegnap délután a Simonffy-utcán épülő városi bérháznál dolgozott, mikor gazdájától az ablakpárkányokon végzett bádogos munkák némi kijavítására parancsot kapott. A magas ablak alatt állás volt. Erre kapaszkodott fel Schwarcz Hermann, de testének súlya alatt az egyik deszka megbillent s ő egyensúlyt veszítve lezuhant az állás körül heverő kőrákásra. A közelben dolgozó munkások siettek a segítségére a szerencsétlenül járt fiatal embernek, ki jobb oldalán szenvedett sérülést s e miatt a hozzá intézett kérdésekre nem birt felelni. A rendőrség a kórházba szállította. Mint az esti órákban értesülünk, a szerencsétlenül járt segéd sérülése nem veszélyes és így néhány nap múlva elhagyhatja a kórházat.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mind azon rokonoknak, jó barátoknak, jó ismerősöknek és azon szép közönségnek, kik felejtethetetlen kedves jó férjem végtisztességételen megjelentek, ezzel kedves halottunk iránti jó akaratukat nyilvánították, az engem és kedves családjunkat ért nagy fájdalommat enyhíteni kívánták, ez uton mondok hálás köszönetet a magam és családjunk nevében is. özv. Rácz Gáborné.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon igen tisztelt rokonoknak, ismerősöknek és pályatársaknak, kik boldogult leányomnak, özv. Strobek Gusztávné asszonynak temetésén, bánatunkban résztvenni méltóztattak, ez uton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Debreczen, 1900. április 26. Özv. Szép Pálné és gyermekeim.

TÁVIRATOK.

Ugron Gábor ügye.

Budapest, ápr. 26. Széll Kálmán miniszterelnök ma betérjett a képviselőház összeférhetetlenségi bizottságához az Ugron Gábor zabszállítására vonatkozó s a hadügyminisztériumtól beszerzett adatokat. Az adatok szerint Ugron Gábor szállított 7000 mm. zabot, a budapesti, 2890 mázsát a nagyszebeni, 150 mázsát a gyulafehérvári, 760 mázsát pedig a kolozsvári katonai élelmi szertárba. Ugron a szerződés értelmében nem volt köteles saját termésű zabot szállítani s az — Ugron beadványában — a szállított zabot sajátjaképpen nevezte meg. Tudatta továbbá Széll Kálmán a bizottsággal, hogy Ugron Gábor a legutóbbi delegáció hadügyi albizottságának ülésén nem vett részt, sem pedig a hadügyi igazgatósághoz semminemű közleményt nem intézett.

Stefánia a pápánál.

Róma, ápril 26. Lónyai Elemér grófot és nejét Stefániát a pápa fejedelemeket megillető fényvel fogadta. Egy szakasz gárdista sorai közt vonultak a pápa elé. Alig léptek be, Stefánia zokogni kezdett és térdre esett a pápa előtt. A pápa elibement, felsegítette és szeliden megsimogatta Stefánia arcát, míg Stefánia lehajolt, elkapta a pápa kezét, és zokogás közben össze-vissza csókolta. Nem birt szóhoz jutni, mialatt a pápa folyton vigasztalta: „Bizzék Istenben! — mondta neki s azután megígérte, hogy szüleinél kieszközli a kibékülést. Stefánia jó félórát időzött a pápánál, a ki emlékül nyujtotta át neki sajátkezüleg aláírt arcképét.

Eötvöst nem fogadták vissza.

Budapest, ápril 26. Magyarország szerint a függetlenségi és 48-as párt tegnapi konferenciája előtt szó volt arról, hogy Eötvös Károlyt vissza fogadják. A nagytöbbség határozottan ellene foglalt állást. Négyen voltak mellette, tizennyolcan pedig ellene.

Nagy robbanás Pretóriában.

Budapest ápril 26. Mint Pretóriából jelentik, a köztársaság egyik ottani vasgyárában ma nagy robbanás történt, mely alkalommal több ember életét veszítette, számosan pedig megsebesültek. Mint hírlik, Brack mérnök is áldozatul esett a szerencsétlenségnek.

A református konvent.

Budapest, ápr. 26. A református konvent mai ülésén, mint azt előre jelentettük is, szönyegre került az erdélyi püspökség ügye, melyre vonatkozólag Molnár Béla

jegyző előterjesztette az erdélyi ev. ref. egyházkerületnek a konventhez intézett beadványát. E beadványban az egyházkerület bemutatta a Wlassics miniszterhez intézett feliratát s kéri a konventet, hogy azt pártolólá tudomásul véve a miniszteri rendelet megváltoztatása céljából szintén írjon fel a miniszterhez. A bizottság az egyházkerület kérelmét teljesíthetőnek találva indítványozta, hogy a miniszter megfelelő módon felkérendő a tévedések eloszlására. Az indítványt Tisza Kálmán felszólalására egyhangulag elfogadják.

Razzia a városligetben.

Budapest, ápr. 26. A rendőrség tegnap nagy apparátussal vonult ki a városligetbe, hogy az ott lézengő kétes existenciák közt razziaát tartson. Harminczhat gyanús embert állítottak elő ez alkalommal, a köztük között 24 rosvott multu, büntetett egyén volt. A foglalkozás nélküli csavargók ellen megindították az eljárást.

Az orleánsi herceg Budapesten.

Budapest, ápr. 26. Fülöp orleánsi herceg Fiuméből Budapestre érkezett. Ma délben a herceg titkára kíséretében elment az Országos kaszinóba és ott megreggelizett. A herceg néhány napig marad a fővárosban.

Szell Kálmán Bécsben.

Budapest, ápr. 26. Szell Kálmán miniszterrelök, mint értesülünk, még május 3-ika, vagyis a király berlini útja előtt elmegy Bécsbe és külön kiballhatáson fog fogadtatni a király által.

Sub auspiciis regis.

Budapest, ápr. 26. A király, mint a hivatalos lap ma közli, megengedte, hogy a budapesti egyetemen az 1898/99 tanévre szörolag Verebélyi Tikor orvos-tudományi, Gombocz Zoltán pedig bölcsészettudományi sub auspiciis regis avattassék föl és dr. Zsilinszky Mihály államtitkárt hatalmazta fel, hogy a nevében közben járjon. A felavatás terminusát még csak ezután fogják megállapítani.

Uj királyi tanácsos.

Budapest, ápr. 26. A király Ádám Gerzsonnak, a nagy körösi evangélikus református főgymnázium igazgatójának, a dunamelléki evangélikus református egyházkerületi tanácsbírónak, a tanügy és az egyház terén szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet adományozta.

Tömeges nyugdíjazások katonáéknál.

Budapest, ápr. 26. Egerben sok szóbeszédtárgyát képezi most, hogy az ott állomásozó 60 ik gyalogezred tisztikarát szétrobbantották. Katona és Názár alezredekereket nyugdíjazták, öt más tisztet pedig és pedig: Ingovic Vincze, Hauszner Oszkár és Joveszku György kapitányokat, Kaceander Jenő főhadnagyot és Khümmerring János hadnagyot hirtelen áthelyezték Egerből. Hírlik, hogy legközelebb még lovag Schwartz Henrik a 60-ik gyalogezred parancsnokát és a losonczy különítmény zászlóalj parancs-

nokát Gerhauer Zsigmond ezredest vára-kozási illetményével szabadságozni, esetleg szintén nyugdíjazni fogják. Nyudjba küldik még Pavetka Albin főhadnagyot is. Hogy miért történik mindez, azt a legnagyobb titokban tartják katonáéknál. Annyi azonban kiszivárgott a közönség közzé, hogy a hadügyminiszter rendeletéből szigorú vizsgálat folyik valami ügyben az egri 60-ik gyalogezrednél.

A magyar állampapírok ausztriai járadékadója.

Budapest, ápr. 26. A Magyar Távirati iroda jelenti: Azzal a hírrel szemben, hogy a magyar állampapíroknak az osztrákjáradékadó alól fölmentése tárgyában a tárgyalások eredménytelenül végződtek, megbízható forrásból arról értesülünk, hogy ez a híresztelés teljesen alaptalan, sőt ellenkezőleg azt jelenthetjük, hogy a magyar és az osztrák kormány között folyó tárgyalások előreláthatólag már legközelebb olyan alapon fognak befejezést nyerni, amely mind a két állam érdekeinek teljesen megfelel.

Budapesti tőzsde.

Budapest, április 26. Buza áprilisra 7.78. Buza okt. 8.03., Rozs áprilisra 6.97., Zab áprilisra 5.05., Tengeri májusra 1900 5.58. repce szept. 12.60.

VEGYES.

Hatéves életmentő. A sziléziai Csuth községben bátor tettet vitt véghez egy hat esztendő fia. Egy Keller nevű napszámos három éves kis fia a folyó partján játszadozott és beleesett a vízbe. A hatéves Weidlich Alfonz éppen arra ment s a szerencsétlenség láttára azonnal a vízbeugrott, felfogta a kis gyermeket s mindaddig a víz fölött tartotta, míg az arra járók mind kettőjüket ki nem huzzák a habokból.

A fonográf, mint ügynök. Edison korszakalkotó találmányát, a fonográfot mind-edig leginkább szórakozásra használták fel, de praktikus célokra nem igen alkalmazták. Ebben a tekintetben tehát egy nürnbergi artista-ügynököt uttörőnek lehet mondani, mert ő a legujabb idő óta a szerződés közvetítéseinek a fonográfot használja. Az ügynök a hozzáfutó komikusokat és énekesnöket beleénekelte a fonográfba és a hengereket az illető repertoárjával megküldi az igazgatóknak.

Vidám temetés Villiam Hayer, a ki az Egyesült-Államok érdemes polgára volt, nem valami tragikusan vélekedett a halálról, miként azt testamentuma bizonyítja. Azt kívánta ugyanis, hogy őt a lehető legvidámabban temessék el. Nehogy temetőbe vigyék, hanem a parkjában földeljék el. Meghagyta, hogy a park összes fáira színes pántlikákat kössenek; emeljenek lugasokat s ott muzsikások játszanak, a ki pedig eljön az ünnepélyre, azt vendégléjk meg bőven, öljenek meg e czélra őt ökröt, husz bikát, sok malacot és kappant, azután pedig táncoljanak kivilágos virradtig a lampionos zöld fák alatt... az angyalát annak

a halálnak! És nehogy örökösei beléakadjanak kívánságába, kereken kitagadta azt, a ki közülök szót találna emelni a halotti czéczó ellen. Nem is emeltek. Két ezer ember mulatott a temetőén. Így halt meg a jókedvű amerikai.

A vadházasság vége.

— Saját tudósítónktól. —

Kegyetlen vérengzést követett el Tunolof Nikolaj jerszegi lakos, a vele vadházasságban élő özvegy Jarga Argyellánén. Az eset részletei, mint levelezőnk írja, a következők. Özvegy Jarga Argyelláné, kit elhunyt férje igen jó vagyoni viszonyok között hagyott bátra, megunván az özvegyi állapotot, ötven éves kora daczára heves szerelemre lobbant a nálánál jóval fiatalabb, de kicsapongó és részeseges Tunolof Nikolaj iránt. Ez a szerelem eleinte csak titokban folyt, később azonban az asszony házába vette Tunolofot és együtt élt vele.

Tunolof, a mint bele csöppent a jólétbe, teljesen neki adta magát a dorbézolásnak. Sokszor napokig is kimaradt és csak akkor tért haza, a mikor már a pénze elfogyott. Ilyenkor heves jelenetek játszódtak le a vadházasság között, minek rendesen az lett a vége, hogy Tunolof jól elverte az asszonyt, azután pénzt csikart ki tőle és ismét folytatta a dorbézolást. A szerelmes asszony végre megunta a dolgot s elhatározta, hogy szakítani fog Tunoloffal.

E napokban Tunolof valami hosszabb dorbézolás után ismét részegen tért haza és pénzt követelt az asszonytól. Jargéné azonban kijelentette, hogy többé egy krajczárt sem ad és kiutasította Tunolofot a lakásból, sőt Tunolof ruháit, a mit már előre összekötött, az ablakon kidobta az utcára. Tunolof erre iszonyu dühbe jött, felkapott az asztalról egy nagy kést s azzal nekiment az asszonynak s annak hasát felhasította.

A szerencsétlenül járt asszony a kapott sérülés folytán egy napi iszonyu kínlódás után meghalt. Tunolofot, a ki a gyilkosság után elmenekült, a csendőrség elfogta és átadta a törvénytörőknek.

C S A R N O K.

Bátoriék Ibolykája.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.) (46)

— Mit akar ezzel mondani? — kérdezte Irén.

— Azt, hogy legyen a feleségem.

— Ugy, hát be ismeri, hogy Tildától bosszúból fosztott meg?

— Nem tagadom.

— És ragaszkodik feltételéhez?

— Ragaszkodom.

— Sem az én kérésem, sem könyörgésem nem lágyítja meg a szívet?

— Semmi.

— Ha tőre omlok ön előtt, ha könyörögve kérem, hogy szánja meg fájdalmamat, mentsen meg kétségbeesésemből, még akkor sem adja vissza a gyermekemet?

— Még akkor sem. Nem az az én célom, hogy önt megalázva lássam asszonyom, hanem az, hogy keblemre ölelhessem, magaménak valhassam, feleségemmé, büszke, gazdag, boldog urnóvé tehessem.

— És eltudja képzelni, hogy egy nő, akit egész életében üldözött, akinek tövis

koszorúval fonta be a szívét, akit fájdalmaiban, szenvedésében nem hallgatott meg, nevévé tudna lelni önnök.

— Eltudom képzelni egy anyáról, aki szerette és szereti a gyermekét. Eltudom képzelni, hogy az mindent megbocsát, hogy minden áldozatra kész, csak hogy boldoggá tegye, csak hogy lássa, ölelhesse és csókolhassa a gyermekét.

— Igen, az anya kész minden áldozatra, csak egyre nem, arra, hogy annak a szavát hallgassa meg valaha, aki éppen a gyermekétől tudta megfosztani.

— Akkor ön nem is szereti a gyermekét.

— Mit bánom, hogy mit tart az én szeretetemről, nem erre vagyok kíváncsi. Csak azt mondja meg még egyszer, hogy más módot nem ismer, más feltételt nem szab, amellyel megkaphatom Tildámat.

— Nem asszonyom! Más feltétel nem van. Biztos vagyok benne, hogy ön ezt is teljesíteni fogja. Majd megbarátkozik a gondolattal. Én tudok várni a boldogságra.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma pénteken felemelt helyárrakkal:

A PONT-BIQUET CSALÁD.

Vigjáték három felvonásban. Irta: Bisson.

S Z E M É L Y E K:

La Seynette	— — — —	Náday.
Jaques	— — — —	Odry.
Pont-Biquet	— — — —	Ujházy E.
Dagobert	— — — —	Sziklay.
Toupance, irnok	— — — —	Szacsvay.
Trumeau, csendőr	— — — —	Serfőzy Gy.
Pinezér	— — — —	Makray.
Bouzu, paraszt	— — — —	Szathmáry.
Pont-Biquetné	— — — —	Kiss I.
Gabriella	— — — —	T. Halmi.
Mathild	— — — —	Fáy Flóra

Holnap Szombaton, „A“ bérletlen:

A megboldogult.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson.

Dr. MARISKA GYÖRGY
ügyvédi irodáját

Csapó-utcáról a kereskedelmi akadémia mellett
 levő

Piacz-utca 10. számú
 házhoz helyezte át.

DOBRAJ MARIETTA

szabásati és ruhavarró tanintézete

Debreczen, Rákóczi-utca 18. szám.

Szabás-, varrás-, minta rajzolásban alapos oktatást nyernek hölgyek, valamint fiatal leányok a legrövidebb idő alatt előnyös feltételek mellett.

Minden tanítványom azon előnybe részesül, hogy a Viktoria-hímzés és a divatlapokból divatos minták levételét ingyen megtanulhatják.

Temetkezési intézet

áthelyezés!

Van szerencsém a n.é. közönséget értesíteni, hogy „**KEGYELET**“ első debreczeni

disz temetkező intézetemet

Tisza-palotából (Kenyér-piacz) 1900. évi

május hó 1-től

Kossuth-, Batthyányi-utca sarok, a színházzal szemben, Ns. Szabó Emma urnó házába helyezem át.

Kérem továbbra is a n.é. közönségnek szives pártfogását, biztosítva a legszolidabb és figyelmes eljárásomról.

Teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula.

Hölgyközönség
figyelmébe.

Tisztelettel értesitem a nagyrédmű hölgyközönséget, hogy üzletemet már a **HUBER-féle házba,**

Piacz-utca 52. szám

alá helyeztem át.

Egyszersmind van szerencsém tudatni, hogy a

legújabb párisi és bécsi modell-kalapok

megérkeztek, s kérem azok szives megtekintését.

További szives pártfogásukért esedezv vagyok tisztelettel

Jungreis Mari.

Vas- és érc-öntvények nyers előállítása és kimunkálása.

Saját gyártmányu tökéletes **KÜTSZIVATTYUK** 70 koronától feljebb, helyben díjtalan felállítással.

KERTI-FECSKENDŐK

és olesó kényelmes

ÜLŐPADOK.

Gazdasági- és ipari gépek szakaszu, jutányos javitása.

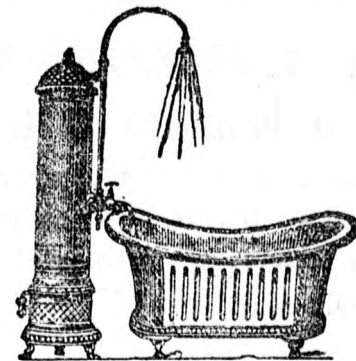
Debreczeni Vasöntőde és Geplakatoság

A magyar műkertészek és kertgazdák Ország. Egyesülete által alapítvánnyal kiütköztetve.
 Péterfia végén, a Hadházi-utczában.
 Emisszió által alapítvánnyal kiütköztetve.
 Emisszió által alapítvánnyal kiütköztetve.

KITÜNŐ SZERKEZETŰ
 borsajtók, szállózuzogépek és szemelőrosták.

Egyedüli raktár a telepen, viszonteladók, utazóügynökök nincsenek!
 Közbenjárók nem díjaztatnak. Mindenkinék egyformán szabott árak!

Kazán- és műkovács munkák, Kert- és sirtárcok készítése.

amely ma legelőnyösebb vasalásra és a legtakarékosabb, jutányosan árusítom.

Tisztelettel értesitem a n.é. közönséget, hogy Piacz-utczai (vármegye ház alatt 54. sz.) üzletemből átköltözködtem **Arany János-utca 13. szám** alatti házamba (műhely) ahol még raktáron levő **fürdőkádak, mindenféle clostetk (betegeknek) minden alkotásu fürdőkályhák, önműködő ülő-zuhany, mindenféle hygieniai tárgyak (Chysopompe, Bidet) stb.**

Kütszivattyuk a legfinomabb kivitelben.

Dali vasaló

tisztelettel.

Hénnel Sámuel

Réz, fém, fürdőberendezés, vízvezeték és kútfuró vállalata.

DEBRECZEN, Arany János-utca 13. sz.

Elvállalok: fürdői, szeszgyári, serfőzdei és cukorgyári munkákat, valamint mindennemű javitást és czinezést helyben és vidéken.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szóig 20 kr., minden további szó 2 kr.-ba kerül, vastagabb betűkből 4 kr. Oly hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakoziméval el vannak látva (poste-restante hirdetések is) minden egyszeri közlés után 30 kr. kincstári bélyegdíj is fizetendő. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apróhirdetés szövege is feljegyezhető.

A legkisebb hirdetés 20 kr.

A legkisebb hirdetés 20 kr.

<p>A ki állást keres, vagy állást ad, vegye igénybe a DEBRECZENI UJSÁG apró hirdetések rovatát, a ki birtokot akar venni vagy eladni a ki lakást keres és bérelni óhajt, a ki birtokot akar bérelni, vagy bérelni, a ki kölesönt keres vagy ad, a ki házasságot akar kötni, vegye igénybe a A „Debreczeni Ujság“ apró hirdetések rovatát. A „Debreczeni Ujság“ apró hirdetései biztosan célra vezetnek.</p>	<p>Megvételre kerestetik egy közép nagyságú használt konyhai jégszekrény. Czim a kiadóhivatalban. 329.</p>	<p>Eladó birtok. Egy 320 holdas, kitűnő minőségű birtok tanyával és faluban levő belsőséggel, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Debreczenhez 3 mértföld vasuti állomáshoz 1 óra járás. Czim a kiadóhivatalban. 352.</p>	<p>Közel vidéken egy jó forgalmu, régebben fennálló fűszer üzlet, sarok ház, korcsmai joggal, kedvező feltételek mellett örök áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 340.</p>
<p>Ki volna hajlandó 200 frt tőkével 4 hó alatt 1000—1200 frtot szerezni. Férfi szabó előnybe részesül. Czim a kiadóhivatalban. 359</p>	<p>Az Árpád-téren egy üzlethelyiség fűszerüzletnek, vagy bormérésnek alkalmas, lakással együtt kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 343.</p>	<p>Egy új fűszer üzlet helyiség felszerelve Teleki-utczán kiadó Czim a kiadóhivatalban. 153.</p>	<p>10 nyilas tanya-föld az Ebesen azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 222.</p>
<p>Eladó egy jó forgalmu fűszerüzlet korlátlan korcsmajoggal, trafikkkal szabad kézből eladó. Czim a kiadóhivatalban. 336.</p>	<p>Téglavető ajánlkozik falura vagy tanyára kedvező feltételek mellett Czim a kiadóhivatalban. 357</p>	<p>Eladó nyaraló. A sestakertben a nagyerdei járásban 1 1/2 nyilas szőlő, nyárilakkal együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 360</p>	<p>Fésűs tanoncok díjazással felvételnek; ugyanott női munkások is alkalmaztatnak. Czim a kiadóhivatalban. 338.</p>
<p>Körfürész, cséplőgéphez való — eladó. Czim a kiadóhivatalban. 341.</p>	<p>Gyermek kocsit jó karban levő megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 358</p>	<p>3 him daru jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 348.</p>	<p>Házmasternek kerestetik gyermektelen házaspár. Czim a kiadóhivatalban. 361</p>
<p>Csinosan butorozott külön bejáratu szoba Magos-utczán kiadó Czim a kiadóhivatalban. 330.</p>	<p>Örös tanonez felvétetik. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 355</p>	<p>Ügyes, megbízható fiuk jó keresetre felvétetnek Hol? megmondja a kiadóhivatal. 362</p>	<p>Kitűnő hegedű, házi bor-eczet déli gyömolcs ágygyal, nagy tölgyfa lépcső, egy külső ajtó, konyhabutorok, zöld ablak rolettek, eladók. 353</p>
<p>Május elsejével finom butorok költöztetését elfogadja helybeli asztalos. Czim a kiadóhivatalban. 356</p>	<p>Örös tanonez felvétetik. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 355</p>	<p>Eladó ház, kiadó lakás. Széchenyi-utczán átjáró emeletes ház eladó; ugyanott az emeleti lakás kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 327.</p>	<p>Nagyon jó Ehrbar zongora eladó. 354</p>
<p>Május elsejével finom butorok költöztetését elfogadja helybeli asztalos. Czim a kiadóhivatalban. 356</p>	<p>Eladó nyaraló. A Sestakert elején egy jó karban levő 1250 □ öl területű szőlő, télen, nyáron lakható nagy épülettel együtt eladó — Czim a kiadóhivatalban. 314.</p>	<p>A czuczában egy nyilas föld, ugyanott négy nyilas föld tanyával együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 122.</p>	<p>Glatzé-keztük tisztítását elvállalom. Czim a kiadóhivatalban.</p>
	<p>Eladó nyaraló. A Sestakert elején egy jó karban levő 1250 □ öl területű szőlő, télen, nyáron lakható nagy épülettel együtt eladó — Czim a kiadóhivatalban. 314.</p>	<p>Jó karban levő ócska ajtók — béléssel — és zsaluk eladók. Hol? — megmondja a kiadóhivatal. 267.</p>	<p>A Nagyerdön a fürdő épületnek jobb oldali részén, legszebb helyen egy nyári lak kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 337.</p>

Pártoljuk a hazai ipart!

Kizárólag saját készítményű, legjobb minőségű és a legújabb divat szerint kiállított

női, férfi és gyermek keztüimmet

van szerencsém a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlani s kérni, hogy jóakaratu támogatásokkal a hazai ipar fejlesztésében engem egy lépéssel előbbre segíteni sziveskedjék.

A felelősség mellett kiszolgált saját készítményű 2 gombos női keztüit frt 1.20
3 " " " 1.30
4 " " " 1.40

leszállított árban fogom számítani.

Nagyrabecsült pártfogásukat kéri, kiváló tisztelettel

Szabott árak!

Nagy András,

keztü- és kötszergyáros,
Debreczen, (Kistemplom-bazár.)

Pártoljuk a hazai ipart!

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Pártoljuk a hazai ipart!

Pártoljuk a hazai ipart!